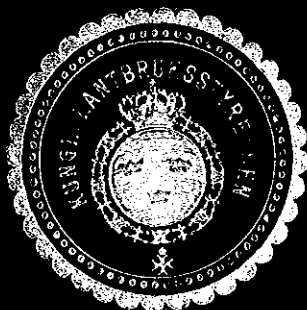

20/38
Kombi

Betänkande och Förslag
till

~~Svartgarn-Karsvfeta träsk torrläggningsföretag~~

i Östra Ryd och Öster-Åker socknar
och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1937 av
Nils Risberg
Statens Lantbruksingenjör.

1947. 1938

KOSTNADSFÖRLNINGSLÄNGD

Fastighet	Registreringsnummer	Mantal	Ägares namn	Ej sökande	Värde före företaget		Värde efter företaget		Förbättrings-värde		Deltager i kostnaden				
					kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	med procent	för torrläggningen med		för förrättningen med	
												kr.	öre	kr.	öre
<u>Östra Ryd socken</u>															
Loartgarn	2 ¹⁹²	ant.	Störting	1	154	80	180	-	25	20	0.35	22	12	1	94
"	2 ¹⁸⁴	ant.	"	1	9	60	12	-	2	40	0.03	1	90	0	17
"	2 ¹⁸⁸	ant.	David Cronqvist		227	-	492	40	265	40	3.78	238	90	21	06
"	2 ¹⁸⁶	ant.	"		10	-	49	20	39	20	0.55	34	76	3	06
"	2 ¹	2 ¹	"				26	50	26	50	0.37	23	38	2	06
"	2 ¹⁸⁹	ant.	"		378	-	820	-	442	-	6.25	395	-	234	82
"	2 ¹³⁴	ant.	" an. Loert Erik		770	40	2388	45	1618	05	22.90	1447	28	127	57
"	2 ¹³⁴	ant.	"		1411	80	5475	90	4064	10	57.51	3634	63	220	37
"	2 ¹³⁴	ant.	" an. A. Örnstedt		303	-	773	-	470	-	6.65	420	28	37	05
<u>Öster Åker socken</u>															
Limlinge	1 ²		Einar Eriksson		46	-	160	-	114	-	1.61	101	75	8	97
Summa					3310	60	10377	45	7066	85	100.09	6320	-	557	07

All deltagrings skyldighet är grundad endast på värdet av den bitrad som vinnes genom av dikningen uppkommande jordförbättring.

Loartgarn den 4 oktober 1937

Nils Risberg

Statens Lantbruksingenjör

Utlåtande.

Synemännens utlåtande rörande förbättrad utdikning av mark tillhörande Svartgarn i Östra Ryd socken och Svinninge i Öster-Åker socken och Stockholms län, avgivet vid sådan synförrättning, som omförmäles i vattenlagen 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget omkring 5 km. öster om Östra Ryd kyrka. Å bifogade översiktskarta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte åvennederbördsområdets yttergränser markerats med en blå linje. Avdikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och omfattar en areal av sammanlagt 17,69 hektar.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något samngivet vattensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med N:ris 60-61 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom Länsstyrelsens förordnande av den 10 maj 1937 erhöi undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till förrättningsökandenas vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning och bestämma att företaget jämlikt bestämmelserna i 16 kap. 62 § vattenlagen skall benämnas Svartgarn-Karsvreta träsk torrlägningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Företagets omfattning och avloppsdikeyas lägen.

Den i företaget ingående vattenskadade marken

finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröfver upprättats. För området avdikning föreslås ett huvudavlopp å kartan betecknat med A-B-C-D samt tverre sidavlopp å kartan markerade med B-E och C-F. Avloppen hava jämvil markerats med tvenne jämllöpande röda linier för öppen ledning och en tjockare röd linie för täckt ledning.

Vattemängd och lutningsförhållanden m.m.

För huvudavloppet har nederbördsområdet beräknat till 1.6 km.² Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinnningen beräknats till 150 liter pr. sek. och km, och medelavrinnningen till 15 liter pr. sek. och km.² Maximivattemängden skulle sålunda bliva 0.24 m³/sek. och medelvattenmängden 0.02 m³/sek.

För detta avlopp föreskrivas följande dimension

a) ströckan 1+70-1+80

Bottenlutning 2.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

b) ströckan 1+80-1

För denna ströcka föreskrives täckt ledning av

24" runda cementrör i lutning 2.0:1000. Vid in- och utlopp förstärkes ledningen på sätt ritningen utvisar och försts med 3 st. inspektionsbrunnar i läge, som såväl plan- som profilritningen utvisar. För inspektionsbrunnarna är särskild ritning upprättad. Den täckta ledningen skall täckas av ett minst 1.0 meter tjockt jordlager.

c) sträckan 4-5

Bottenlutning 0.5:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

d) sträckan 5-10

Bottenlutning 0.0:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

e) sträckan 10-13+42

Bottenlutning 2.4:1000

Bottenbredd 0.30 meter

Sidolutning 1:1.5

Med dessa dimensioner beräknas flodvattenmängden kunna avbördas vid ett vattendjup av högst 0.65 meter

och medelvattenmängden vid ett vattendjup av högst 0.25 meter.

För sidoavloppen äro respektive nederbördsområden av mindre omfattning, varför några särskilda hydrografiska beräkningar ej ansetts erforderliga.

För avloppet B-E och C-F föreskrives horisontell botten, en bottenbredd av 0.30 meter och en sidolutning 1:1.5

Avloppens djup hava föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt fullständig torrläggning av skandernas i företaget ingående mark.

Å den vid förutgången upprättade profilritningen äro avloppens djup vid var och en av de längs dessamma nedsägnarna avvägna spälarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinien vid ett flertal ställen angivits. Avloppens dimensioner å olika platser av dessamma framgå i öfrigt av de upprättade sektionerna.

Broar.

Företagets utförande medför ombyggnad av en bro för ågövåg. Densamma skall ombyggas på företagets bekostnad på sätt särskild förslagsritning utvisar.

Det arbete, som erfordras för vägs iordning-
ställande sedan avlopp vunnits och erforderlig bro inlagts
skall verkställas och liven bekostas efter samma grund som gäl-
ler för avloppens första upptagande.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark
samt för utrönande av varje ågofigurs höjd över medelvatten-
ytan i avloppen, har den av företaget berörda marken blivit
kartlagd och måttavvågad samt begränsad medels en kurva belägen på
full torrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark
belägen på längre avstånd från avloppen tillagts erforderligt
fall.

Jordvärdering.

Då ingen överenskommelse angående kostnader-
nas fördelning lämpligen kunnat träffas, har ågogradering varit
nödvändig och har densamma verkställts efter följande grunder.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn
till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning
av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje å-
gofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt

torrlagda ågofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden.
För ågofigurer, vilka äro belägna lägre än 1,5 meter över bli-
vande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda,
har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grun-
att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över
nyssänkta höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s.
de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan
angivna höjd, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. de-
ras blivande värde efter företagets utförande är ur torrlägg-
nings synpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på
sådant avstånd från avloppen att för dess torrläggning erfor-
dras kostnad för upptagandet av fler avlopp än de i detta före-
tag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar
verkställts. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt
torrlagda som icke fullt torrlagda ågofigurer i kolumn 13 av
värderingslängden.

För beräkning av nuvarande värdet har den regel
följts, att all mark belägen under nuvarande medelvattenytan an-
setts i sitt nuvarande skick värderas och sålunda komma genom
fullständig torrläggning att förbättras till ur torrläggnings-

synpunkt förstgradig mark medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring, detta under förutsättning att inga andra omständigheter än otillfredsställande torrläggning varit orsak till minskning i eventuellt skörderesultat. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge till den försumpande vattenytan i avloppen samt erhållits genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som uträknats på grund av respektive figurers höjdläge över sagda vattenytan. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till

dess ytimnehåll beräknade och införda.

Båtnaden genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 17,69 hektar.

Dess blivande värde utgör	10.377,45 kronor
" nuvarande " "	<u>3.310,60</u> "
Förbättringsvärde sålunda	7.066,85 "

Vattendomsstolsavgift.

På förbättringsvärdet ej uppgår till högre belopp än 7.066,85 kronor, behöves någon vattendomsstolsavgift ej erläggas för detta företag.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppens utvidgning föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Beträffande ersättning för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt intressenternas därom gjorda uttalande att sådan ej skall utgå.

Ersättning för intrång genom uppkastad jord vid framtida rensningar skall ej heller utgå.

Jordägare kan icke göra anspråk på bidrag av annan intressent i företaget för bortkörning av jordvallarna eller undanskaffande av desamma. Har jordägare verkställt detta arbete äger han därefter åter fritt disponera öfver den mark, som varit täckt av jordvallarna.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i 9 kap. vattenlagen, dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av såkt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Kostnadsfördelning.

Beträffande kostnadernas fördelning har särskild tabell häröfver upprättats, vilken bilagts detta utlåtande, varför här endast hänvisas till nämnda handling. Avdikningsområdet utgöres av en samfällighet. Samfälligheten har betraktats som

en avdelning och har i tabellen angivits huruvida delägare är sökande till företaget eller ej. All deltagningsskyldighet är grundad endast på värdet av den båtnad som vinnes genom avdikningen uppkommande jordförbättring. Delägare som ej sökt företaget eller förenat sig med sökanden om företaget är ej skyldig att vidkännas större bidrag till kostnaden för dikningen än som svarar mot värdet å den båtnad hans mark därigenom beredes. Må någon framställning att få erlägga bidrag till kostnaden för företagets utförande på visst antal år ej anförts har någon sådan fördelning ej heller verkställts.

Synkostnaderna skola förskjutas av sökandena och skola för dessa kostnaders slutliga fördelning gälla enahanda grunder som gälla för fördelning av kostnaderna för företaget. Fördelning av synförrätningskostnaderna finnes verkställd i ovannämnda tabell.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detta finnas fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola nogt bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Skall sten eller berg

varå fixpunkt utsatts, sprängas, får detta ej ske förrän ny fixpunkt av lantbruksingeniör blivit utsatt. Borttages eller fördärras desamma uppsåtligt är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i 13 kap. 14 § vattenlagen.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts flnna synemännen skäligen medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om intressenterna vilja fullborda desamma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget såväl med hänsyn till plan- som profilritningen och får börjas efter den 15 december 1937 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1940. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygds vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Nå ingen delägare framställt yrkande om att på egen mark få utföra dikningen kommer företaget att utföras gemensamt.

Jämlikt 7 kap. 61 § vattenlagen skall för handhavande

av med företaget förenade angelägenheter utses en styrelse.

Val av styrelse skall anmälas till Länsstyrelsen.

Sker ändring i styrelsens sammansättning, skall styrelsen ofördröjligen göra anmälan därom till Länsstyrelsen. Jämlikt vattenlagen 3 kap. 21 § är styrelseledamot ansvarig för sina åtgärder.

Innan anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen må ej arbete å annans mark verkställas eller åtgärd till förfång för annan vidtagas.

Dikesfjorden.

Den ur avloppen upptagna jordmassan skall såväl vid deras företa upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppen men får ej läggas närmare de nya avloppens kantar än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtonde meter genomskäras för att bereda ytvattnet från angränsande mark fritt avlopp. Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i

länets tjänstgörande Statens Lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

De här föreslagna avloppen skola första gången under första året efter sedan arbetet blivit avsynat samt därefter vart annat år samt så ofta det dessutom erfordras rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober det år rensning sålunda skall företagas. Kostnaderna skola fördelas efter samma grund som gäller för kostnadernas fördelning för avloppens första upptagande. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det Å profilritningen angivna höjdhöjdet.

Allt underhållsarbete åger företagets styrelse vidtaga utan övriga intressenters härande.

Den nyuppförda bronns underhåll skall bekostas av den eller de som förut haft sig denna skyldighet ålagd.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppen eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inav villkor göras eller tälas och skall

därest skada uppstår genom delägares eller annans påtagliga åtgörande av denne omedelbart avhjälpas. Härvid iattages att den skada, som förorsakas genom betande kreaturs eventuella nedtrampning av slänterna, betraktas som åverkan, varav följer, att denna skadas avhjälpande skall åligga den jordägare å vars mark nedtrampning sker. Kostnaden för skadans undanröjande skall sålunda ej betraktas som underhållskostnad.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stockholm. För talans bevarande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till Vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då Karsvfeta träsk icke kan anses vara vattensamling av sådan omfattning, som åsyftas i vattenlagen 7 kap. 45 §, erfordras icke undersällning till Vattendomstolen av detta

utlåtande, varför detsamma kommer i enlighet med 10 kap. 75 §
vattenlagen gå i verkställighet i den ordning, som för laga
kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i före-
gående moment stadgade tiden besvär inlämnats till Vattendom-
stolen.

Svartgarn den 4 oktober 1937

Nils Risberg

Statens Lantbruksingeniör.

John G. Pettersson

Joh. Aug. Evén

Biträdande gode män.

Rätt avskrivet betyga:

S. Halm *T. Andersson*

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 §
vattenlagen föreskrivna tid hos Vattendomstolen anförda över den
syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits; bety-
gar Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den 16 dec.

1937

Ex officio:

Lies Bärnheim

Stämpel: 50 öre

Rätt avskrivet betygar i Jämsk.

Lindberg